

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT NÄCKSJÖVARDEN": 1997-09-01

- utökning

SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT NÄCKSJÖVARDEN": 1997-09-01

REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT NÄCKSJÖVARDEN": 1998-01-30

LÄNSSTYRELSEN

BESLUT

DALARNAS LÄN

Miljövårdsenheten

1997-09-01 231-13176-96 (2062)

Jan Larspers

UTÖKNING AV NATURRESERVATET NÄCKSJÖVARDEN, MORA KOMMUN.
(6 bilagor)

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7-10 §§ naturvårdslagen (1964:822; omtryckt 1991:641) och 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484; omtryckt 1987: 939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) att utöka naturreservatet Näcksjövarden så att det totalt omfattar ett område, som avgränsas med en kraftigt punktstreckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 2. När detta beslut vunnit lagakraft upphävs länsstyrelsens tidigare beslut av den 21 oktober 1991, dnr 2311-6974-89, rörande naturreservatet Näcksjövarden.

Naturresevatets namn skall vara naturresevatet Näcksjövarden.

Ändamålet med resevatet skall vara att bevara ett naturskogs-
område med inslag av grova träd, torrakor och lågor. Skogen
skall få utvecklas fritt mot urskog.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ natur-
vårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen vilka anges nedan.

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNK- NINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETEN INOM RESEVATET

Utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning är
det förbjudet att

1. Uppföra ny byggnad eller anläggning
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna
3. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
4. skada växande eller döda - stående eller kullfallna träd och
buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor vedsvampar och
lavar
5. anlägga mark- eller luftledning
6. framföra motordrivet fordon med undantag av
 - transport av fälld älg eller björn om lättare dragfordon
med lågt marktryck användes, t.ex. järnhäst, fyrhjuling
eller snöskoter
 - terrängmotorfordon på markerad skoterled på snötäckt mark
7. inom Oxberg 399:3 jaga annan än älg, björn, rådjur, räv och
hare
8. skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämp-
ningsmedel på land eller i vatten.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

9. sprida kalk på land eller vatten.

Föreskrifterna utgör inte hinder mot de åtgärder som behövs
för tillsyn och förvaltning av resevatet, för åtgärder som
framgår av bifogad skötselplan samt för att anlägga eller
underhålla skoterled genom resevatet.

Punkt A3 och A8 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårds-
lagen om bekämpning av skadeinsekter ej skall gälla inom na-
turresevatet. Uppkommer insektsskador på skog utanför natur-
resevatet som följd av att - i enlighet med reservatsföre-
skrifterna - åtgärder för att förebygga eller bekämpa insekts-
spridning inte vidtagits inom resevatet, bedöms frågan om er-
sättning härför enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon med undantag av terrängmotorfordon på markerad skoterled på snötäckt mark
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

1. Länsstyrelsen fastställer de anvisningar om naturvårdsförvaltning m.m. som framgår av skötselplanen, bilaga 3.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ett mindre område i södra delen av reservatet avsattes redan i slutet av 30-talet som reservat på markägarens initiativ. 1961 utvidgades dåvarande naturreservatet Bösjön till ca 12 ha genom beslut av länsstyrelsen. 1976 utförde Sven Jansson en naturinventering av den södra delen. Syftet var dels att dokumentera området dels att utreda behovet av en ändrad avgränsning. En utvidgning av reservatet till att omfatta totalt 118 ha föreslogs.

Som ett resultat av ett fastighetsregleringsavtal avstreckades det södra området genom markbyten och tillföll 1991 Mora Kyrkliga Samhällighet. Kyrkonämnden i Mora församling beslöt 1991 såsom markägare av fastigheten Oxberg 399:3 att avstå från ekonomisk ersättning för de inskränkningar i markanvändningar som en reservatsbildning skulle innebära. I samband med länsstyrelsen beslut om utvidgning den 21 oktober 1991 ändrades reservatets namn från Bösjön till Näcksjövar den.

I december 1966 erhöll länsstyrelsen en begäran från Våmhus sockensamfällighet om att samfällighetens fastighet, Mora Höjen 62:1, borde skyddas som naturreservat. Våmhus sockensam-

fällighet hade tidigare förvärvat fastigheten från jordfonden för reservatsändamål. Fastigheten, som huvudsakligen består av gammal höghöjdsskog, gränsar till Näcksjövardens naturreservat. Sockensamfälligheten hade inga ekonomiska ersättningsanspråk vid ett eventuellt skydd av området.

Under april 1997 skickade länsstyrelsen ett förslag om utökning av reservatet på remiss. I remissvaret till länsstyrelsen anger Våmhus sockens samfällighetsförening att reservatsförslaget bifalls under förutsättning att jakt får bedrivas utan inskränkningar inom fastigheten Höjen 62:1.

MOTIVERING TILL BESLUTET

En utvidgning av det befintliga reservatet medför större förutsättningar för att områdets urskogskaraktär kan bibehållas. Djurlivet drar också nytta av att ett större område fredas.

Länsstyrelsen bedömer att Våmhus socken samfällighetsförenings önskemål om att jakt får bedrivas oinskränkt inom fastigheten Höjen 62:1 kan accepteras.

Det utökade området är i den kommunala övertäckande översiktsplanen redovisat som skogsbruksområde. Detta förhållande synes inte innebära hinder för reservatsbildning då kommunen tillstyrkt reservatsförslaget. Översiktsplanen bör i detta avseende ändras vid nästa översyn.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats i styrelsen. I beslutet deltog Gunnar Björk jämte ledamöterna Arne Bogghed, Ann-Christine Dåderman, Lars-Ove Hagberg, Peter Hultqvist, Kenneth Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Lena Ludvigsson-Olafsen, Nils Nilsson, Bengt Nylund, Lennart Sacrédeus, Sally Skog, Nicke Welin-Berger och Birgitta Örjas.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsråd Stig-Åke Svenson, rättsenhetschef Inger Eriksson och förste byråsekreterare Jan Larspers, föredragande.

Gunnar Björk

Jan Larspers

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Reservatsområde före utökning
6. Hur man överklagar, blankett 2:1

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄNSKÖTSELPLAN
Miljövårdsenheten

Bilaga 3

1997-09-01

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET NÄCKSJÖVARDEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 Administrativa data
- 2 Motivering till beslutet
- 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
 - 3.1 Naturförhållanden
 - 3.2 Tidigare markanvändning
 - 3.3 Tillgänglighet
 - 3.4 Slitage och störningskänslighet
 - 3.5 Källuppgifter

II PLANDEL

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 1.1 Övergripande mål
 - 1.2 Behandling av skötselområde
- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 2.1 Övergripande mål
 - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
 - 2.3 Information
 - 2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

3 TILLSYN

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Skötselplankarta.

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA (Se registeruppgifter)

2 MOTIVERING TILL BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER (Se reservatsbeslutet)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Geologi, hydrologi

Naturresevatet är beläget inom höjdintervallet 600 till 722 m ö h. Näcksjövardén, i centrala delen, når 722 m ö h.

Berggrunden uppbyggs av porfyr och diabas. Vittringsprodukter av diabasen ger ett högt pH och god näringsstatus åt markvattnet vilket avspeglar sig i vegetation på Näcksjövarkens sydsluttning. Jordarten utgörs av morän.

Inom resevatet ligger en liten tjärn, Kojtjärnen, med omgivande myr. Dessutom finns större myrpartier väster och nordväst om Näcksjövardén samt längs södra resevatsgränsen.

Vegetationen

Träd och buskskikt: Friskare områden domineras helt av gran med inslag av mycket gamla träd. De äldsta granarna är över 300 år, upp till 27 meter höga och har en brösthöjdsdiameter på ca 85 cm. Här finner man också en för trakten ovanligt hög bonitet. Inom torrare områden ökar inslaget av tall som är av något lägre ålder. De norra delarna domineras av tall. Torrakor, vindfällén, toppbrutna träd samt lågor påträffas inom hela resevatet. Ofta sker så kallad lågeföryngring där fallna multnande stammar bildar växtplats för nya grangenerationer.

Fältskikt: Grandominerade områden har friska ristyper med framför allt blåbär. Ibland ingår ekbräken och ganska mycket örter. På de torrare tallområdena växer lavdominerade torra ristyper.

På gamla granlångor har några sällsynta vedsvampar påträffats, nämligen lappticka, doftskinn och gränsticka. Dessa svampar kräver orörd skog med tillgång på död ved. Varglav, lunglav, violettgrå tagellav förekommer tack vare skogens orördhet. Myrarna har en intressant vegetation med rikkärrinslag och några ovanligare arter; björnbrödd och Kung Karls Spira.

Djurliv

Inom och kring reservatet finns ett rikt och för trakten representativt djurliv. Några nordliga barrskogsarter påträffas varav till exempel tallbit kan nämnas.

3.2 Tidigare markanvändning

Området i anslutning till Koltjärnen avsattes som reservat redan i slutet av 30-talet på markägarens initiativ. Sedermera kom 1961 en första fridlysning av Länsstyrelsen. Detta område hade tidigare utsatts för en gles trädgallring och eventuellt en torrskogshuggning någon gång i seklets början.

3.3 Tillgänglighet

Området nås med bil från den så kallade "Kanonvägen" mellan Våmhus och Rot via en skogsbilväg norrut längs Böån. Efter att ha passerat Bleckets fåbodar och Prästvallen når man en mindre parkeringsplats cirka 1 500 m norr och Bösjön och 50 m från reservatet. Härifrån leder en markerad stig till reservatet.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

Någon störningskänslig fauna torde inte förekomma inom reservatet. Vegetationen däremot skulle kunna ta skada om besöksstrycket ökade och slitaget tilltog på de känsliga lav- och mossmattorna.

3.5 Källuppgifter

Sven Jansson: Inventering av naturreservatet Bösjön i Mora kommun. Meddelande från Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1978:8.

II PLANDEL

1 DISPOSITION AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målsättningen för naturreservatets skötsel skall vara att i största möjliga utsträckning bevara områdets karaktär av naturskog.

1.2 Behandling av skötselområdet

Hela området utgör ett skötselområde.

Beskrivning: I Näcksjövardens sydsluttning påträffas gammal, grov, örtrik granskog. Mot kanterna ökar inslaget av tall och myrmark. Området norr om Näcksjövarden hyser företrädesvis höghöjdsgranskog eller tallskog.

Mål: Fri utveckling.

Åtgärder: Inga åtgärder.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är huvudsakligen att bevara dess karaktär av orördhet. Dock kan byggande av ett utsiktstorn på Näcksjövardens samt markering av en stig till tornet ses som positivt ur friluftslivssynpunkt.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Friluftsanordningar

Beskrivning: En markerad stig leder från parkeringsplatsen till reservatet och mot tjärnen. Vid parkeringsplatsen finns en informationstavla. En markerad skoterled går genom reservatet i nordsydlig riktning väster om Näcksjövardens.

Riktlinjer: Ett utsiktstorn och slobod bör byggas på Näcksjövardens topp. En vandringsstig bör markeras från parkeringsplatsen till toppatån. Sträckningen på stigen bör till att börja med sammanfalla med den befintliga skoterleden.

Stigen bör därefter vika av österut mot Näcksjövardens topp.

Åtgärd: Utsiktstorn, slobod och anslutningsstig bör anordnas om finansiering kan ordnas utöver skötselanslaget.

2.3 Information

Informationen vid parkeringsplatsen bör omarbetas med hänsyn till det utökade reservatet.

2.4 Utmärkning av naturreservatets gräns

Utmärkning skall utföras enligt svensk standard (SIS 031522).

Märkningen skall utföras för den utökade delen. Gammal störande märkning bör avlägsnas.

3 TILLSYN

Tillsyn utförs av naturvårdsförvaltaren.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Allmänt

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1997 års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1 500 kronor avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder, byggande av utsiktstorn samt anslutningsstig bör kunna genomföras på sikt med statliga beredskapsmedel eller andra yttre medel. De årliga tillsyns- och underhållskostnaderna belastar anslaget "Vård av naturreservat" m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets utökade gräns och uppsättning av ny informationstavla

10 dagsverken à 1 500 kr

15 000 kr

Materialkostnader

15 000 kr

Summa engångsåtgärder:

30 000 kr

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader

1 dagsverken à 1 500 kr

1 500 kr

Materialkostnader

1 500 kr

Summa kostnader per år:

3 000 kr

Kostnadsfördelning

Statens svarar för kostnaderna för åtgärder som rör underhåll, uppmärkning av gränser samt renhållning och tillsyn.

Ansvar för skötsel och underhåll av skoterleden samt därav medförande kostnader skall ligga på Ovansiljans Snöskoterklubb.

4.1 Kostnadsfördelning

Mora kommun bekostar skötsel och förvaltning av reservatet.

Bilaga:

Skötselområdeskarta, bilaga 1

LÄNSSTYRELSEN

REGISTERUPPGIFTER Bilaga 4

DALARNAS LÄN

Miljövrårdsenheten

1998-01-30

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET NÄCKSJÖVARDEN

Namn:

Naturrestatet Näcksjövarden

Kommun:

Mora

Läge:

Ca 30 km nordväst om Våmhus

Kartblad:

Ekonomiska kartan: 15E 1d, 15E 0d

Gräns:

Innerkanten på den kraftigt punkt-streckade linjen på bifogad besluts-karta, bilaga 2

Fastigheter:

Oxberg 399:3 och Mora Höjen 62:1

Naturvrårdsförvaltare:

Länsstyrelsen

Markägare:

Mora Kyrkliga Samfällighet och Våmhus sockens samfällighet

Areal:

340 ha

Naturtyper:

Vatten 1 ha, myr 40 ha, barrskog 299 ha

Landskapstyp:

Skogslandskap

Naturgeografisk region: Norrlands vågiga bergkullterräng med

Skyddsmotiv:	mellanboreala skogsområden
Skyddsföreskrifter:	Botaniska, zoologiska, friluftsliv
	Indispensabla: A1-8
	Dispensabla: A9
Skyddsföreskrifter	
produktiv skogsmark:	A3, A8
Befintliga anlägg:	Skoterled
Planerade anlägg:	Utsiktstorn, slogbod
Skötselplan:	Föreskrifter under D
Inventeringar:	Se källuppgifter i skötselplanen.
